

[Justitsministeren.]

Det blev samtidig fremhævet, at loven ikke indeholder nærmere regler om den rådslagning, som efter den nævnte lovbestemmelse skal gå forud for stemmeafgivning, bortset fra at det fastsættes, at retsformanden forestår den. Han må herunder have pligt til at gøre domsmændene bekendt med den lovgivning og domspraksis, som har betydning for sagens afgørelse. Dette gælder navnlig for de juridiske spørgsmål, som kan indbringes for højesteret, og hvor det derfor er vigtigt, at domsmændene bliver bekendt med de retningslinjer, som højesteret følger i sager som den, der skal afgøres. Såfremt de øvrige juridiske dommere ikke er enige i den af retsformanden fremsatte redegørelse, er det af betydning, at domsmændene bliver bekendt hermed, forinden de afgiver deres stemme i sagen.“

Retspræsidenten anfører til slut, at han herefter ikke har grundlag for at antage, at retsplejelovens bestemmelser om rådslagning og afstemning i sager, hvori der medvirker domsmænd, ikke overholdes. Retspræsidentens udtalelse giver mig ikke anledning til yderligere bemærkninger.

Nordqvist: Jeg takker ministeren for svaret, men jeg synes ikke, det er helt tilfredsstillende. Jeg mener, der bør foretages en egentlig undersøgelse. Det kan ikke være rigtigt, at en landsdommer ved vestre landsret til pressen kan erklære, at hos ham og i vestre landsret stemmer retsformanden først, og at vi dernæst fra præsidenten får meddelelse om, at nu har man drøftet disse ting. Jeg mener, ministeren bør foranstalte en egentlig undersøgelse af forholdene ikke alene i vestre landsret, men også i østre landsret, og jeg mener også, at det resultat, der kommer frem, må offentliggøres.

Ministeren var også inde på rådslagningen, og dertil vil jeg sige, at jeg mener heller ikke, at rådslagningen i den sag, der var i TV, fandt sted, som den burde. Jeg mener i øvrigt, at der er grund til at kigge på disse bestemmelser, specielt med henblik på disse tidligere domme, som juristerne altid påberåber sig. Jeg mener i og for sig slet ikke, at domsmændene har nogen som helst pligt til at tage hensyn til tidligere domme. Domsmændene skal dømme efter deres sunde for-

nuft, deres umiddelbare opfattelse, og de kan tillade sig at sige: det er muligt, at højesteret tidligere har sagt sådan og sådan, men jeg er ligeglad, for jeg mener det og det.

Jeg mener, der er grund til at tage bestemmelsen i § 214 op til revision også for at sikre, at retshandlingens forskellige dele skarpt adskilles. Ministeren vil nok give mig ret i, at det kan være farligt, dette med en retsbelæring derefter en rådslagning og så en afstemning, som visse landsdommere altså ikke engang markerer er begyndt.

Jeg vil også gerne foreslå, at ministeren overvejer at udarbejde en slags meddelelse, som skal tilsendes alle domsmænd, samtidig med at de tilsiges; i denne meddelelse skulle man skrive, hvorledes retshandlingen finder sted, hvorledes den foretages rent praktisk, og man skulle samtidig tilkendegive over for domsmændene, hvilke rettigheder og hvilke pligter de har, herunder efter hvilke regler de skal stemme. Det kunne jo se ud til, at sådan meddelelse ikke er overflødig, og jeg mener, det ville give domsmændene mere sikkerhed. Jeg mener, at lægmandsinstitutionen ikke må blive en attrap, og at befolkningens tillid til domstolene ikke kan tåle, at sager som den foreliggende gentager sig. Jeg mener derfor, der må skabes klarhed i denne sag.

Justitsministeren (Thestrup): Ja, det er så uheldigt, at jeg ikke selv har set den pågældende fjernsynsudsendelse, og jeg må også sige, at det var jo ingen egentlig rigtig retssag, det var en fjernsynsudsendelse. Og vi har altså nu fået en erklæring fra præsidenten om, at man følger det, der er foreskrevet i retsplejelovens § 214, stk. 1, 4. punktum. Jeg har en lang erfaring i domsmandssager, og jeg kan sige, at jeg har i hvert fald altid overholdt, at domsmændene først får lejlighed til at udtale sig, men jeg vil til gengæld også sige, at det må være retsformandens pligt at oplyse om den retspraksis, der foreligger, idet retspraksis jo lige så vel som loven er en af retskilderne. Noget andet er, at domsmændene naturligvis har lov til at afvige fra den gældende retspraksis og bestemme noget andet, end deri er indeholdt.

Jeg vil gerne overveje spørgsmålet om at sende domsmændene en meddelelse eller overlevere dem en meddelelse, inden de be-